

“El BNG d'avui és molt més moderat”

Sectors del PSdeG consideraven el BNG un partit “extremista”. Com ha estat la relació amb el nacionalisme gallec, al govern?

—Una relació raonable. El BNG de principi dels anys 80 no té res a veure amb el de Quintana i els actuals dirigents. És un partit molt més moderat i que, en segons quines qüestions, no necessàriament ha de ser d'esqueres. Som forces polítiques diferents, però amb prou proximitat per a formular un programa de govern i dur-lo a la pràctica.

—Quines dues o tres lleis de la legislatura us han fet més el pes?

—Em quede amb la d'igualtat d'homes i dones davant la feina —curiosament, la primera llei signada per Barack Obama permet que les dones denuncien les empreses que els paguen menys que als homes—, amb la llei de mesures urgents al litoral, que ha permès de protegir-lo, i també amb la llei de salut de Galícia, deutora de la llei general de sanitat d'Ernest Lluch, una llei que aposta clarament per la sanitat pública. Per últim, destacaria la llei de transparència, un altre pilar del govern d'Emilio Pérez Touriño.

—Parlant de transparència, el president Touriño ha dit, amb motiu del pla eòlic, que serà a partir de la propera legislatura, que hi haurà transparència a la Xunta. Que no n'hi havia?

—El pla eòlic era molt important per la transcendència energètica, econòmica, i pels actors que hi havia involucrats. Davant un projecte d'aquesta volada, no convé anar de pressa, val la pena de fer les coses pausadament. L'administració també ha de donar exemple quant al respecte de la Xarxa Natura i el patrimoni cultural. S'hi han fet unes preconcisions, però cal tenir la màxima cautela, cadascuna haurà de respectar l'impacte ambiental, el patrimoni cultural i l'informe urbanístic. El president Touriño ha dit que es garantirà la transparència.

—Des d'ara, ha dit.

—La conselleria d'Indústria va fer una aposta important amb el concurs eòlic, era el seu objectiu estrella i volia fer-lo entrar durant la present legislatura, cosa

Mar Barcón (Ortigueira, la Corunya, 1963) ocupa el número 1 de la llista corunyesa del PSdeG-PSOE. Secretària d'organització des del proppassat juliol i metgessa de professió, els darrers deu anys ha estat regidora a l'Ajuntament de la Corunya.

comprensible, si atenem l'envergadura del projecte. Però és ara, que es constituiran els projectes, que caldrà comprovar que s'ajusten a tots els condicionants. Fins ara s'ha valorat l'oferta econòmica, l'energètica i el projecte industrial, però no l'impacte real sobre l'espai.

—**També ha sobtat que el president, en una entrevista a un diari d'àmbit estatal, diguera que el clientelisme era inherent a Galícia. Aquesta era una de les principals acusacions que fèieu als governs de Fraga. És un mal crònic?**

—Potser va treure's de context, la frase del president. El PP gallec, que ens havia governat sempre a excepció de dos anys, era deutor del clientelisme, i encara ho és, a través de les dues diputacions que governa. És molt difícil de canviar uns hàbits socials, uns costums, unes dinàmiques socials i de relació entre el poder i la societat. Es referia a això, el president.

—**És cert el tòpic del clientelisme gallec, doncs.**

—Bé, ha estat una manera de fer política. Gonzalo Torrente Ballester, a la trilogia *Los gozos y las sombras*, és qui millor ha explicat aquesta Galícia de la primera meitat del segle XX. Les relacions de poder d'aquella època va adaptar-les al seu favor, el PP. Recorde que la nit electoral d'ara fa quatre anys, Fraga va dir una frase tremenda: "Ací hem perdut, però m'asseguren que tots els vots de l'exterior són del PP." Ho afirmava perquè confiava de ple en aquell qui li ho havia dit, i la relació que s'havia establert era de cadena de favors.

—**Ara sou vosaltres, que voleu que els emigrants voten amb DNI o sense.**

—No és cert que la gent vote sense el DNI.

—**L'alcalde de Lugo, del vostre partit, anima la gent a votar eludint les directrius de la Junta Electoral.**

—Al voltant del 90% dels emigrants no tenen DNI ni passaport. Per què? Perquè mai no els l'han exigit, per poder ser ciutadans espanyols. És la targeta censal que t'arriba a casa, que t'acredita per a votar. La Junta Electoral fa d'ofici aquest tràmit. Sempre ha estat així, i ara, segons la Junta Electoral Central, a més caldrà incloure al sobre una fotocòpia del DNI o del passaport. No en té gairebé ningú! Començant pels cubans, que ni tan sols els serviria per a eixir del país. Acceptem que s'incloua aquesta mesura,

però a partir de la llei electoral. Primer cal reformar la llei electoral, al Congrés dels Diputats. No poden canviar-se les normes quan s'han convocat els comicis. Això implica restringir el vot, i caldrà que ho expliquen els seus artífexs.

—**Criticàveu que Fraga subvencionara mitjans de comunicació, a fons perdut, i la Xunta actual fa igual.**

—Aquest govern ha aprovat una llei de subvencions que permet de consultar-les a la web. És una relació normal, no és cap pagament, són subvencions públiques i notòries. Em preocuparia que aquests ingressos els arribaren a través de la publicitat, indirectament. L'objectiu és que cap mitjà de comunicació no necessite l'ajuda de les institucions, però aquestes donen suport a tota mena d'empreses... Els mitjans creen opinió, sí, però no és menys cert que generen ocupació i són un pilar de la democràcia.

—**La reforma de la llei de publicitat**

“Tourinho ha aconseguit que no hi haja un sol model de finançament”

institucional és una altra promesa incomplida...

—Hi ha una proposició de llei que ha començat el seu camí i que potser serà de les primeres lleis que s'aproven a la propera legislatura. A la primera legislatura s'ha batut el rècord de lleis aprovades, però no hi ha hagut temps per a totes. Veiem clar que cal controlar la publicitat institucional, i de fet la situació present no s'assembla gens a la de fa quatre anys, amb els diaris inundats de denúncies sobre una presumpta paràlisi del pla Galícia per part del govern estatal...

—**Parlem de TVG. S'ha passat de TeleFraga a TeleTourinho? El BNG està força descontent amb els noticiaris. Per què no heu instaurat un model com el de TVE, un director pactat?**

—Aquest és el repte. Òbviament, Tourinho hi apareix més perquè abans mai no hi eixia i perquè és el president. Sobre la credibilitat dels informatius de TVG, val a dir que ha variat molt la xifra de telespectadors. Durant la crisi del Prestige, la

gent va deixar de veure el *Telexornal*. En les d'aquesta legislatura —incendis, vendes...—, la gent sí que ha vist TVG, sabien que se'ls diria la veritat. En aquest camp hi ha hagut una millora manifesta. S'han atacat les qüestions prioritàries —territori, igualtat, sanitat...—, i serà a la segona, que podrem fer unes altres coses.

—**Si es repeteix l'acord amb el BNG, Anxo Quintana continuarà gestionant l'amable àrea de Benestar Social?**

—El Partit Socialista es presenta per a governar. Pensem que el govern de coalició ha anat raonablement bé, amb els clars-obscurs de qualsevol executiu. S'ha transformat el territori físic i s'ha creat un benestar social que no hi havia. Seria lògic de repetir l'entesa, però esperem que voten els gallecs, i ja en parlarem el dia 2, de repartiment d'àrees.

—**En certs aspectes, el PSdeG se sent més proper al PP que no al BNG?**

—A Galícia costa molt que el Partit Socialista se senti proper al PP. La dreta gallega ha estat tota la vida al poder, la renovació que reconeix el seu candidat és maquillatge: és veritat que els antics consellers no figuren a les llistes, però sí molts directores generals de Fraga. Ahir mateix un fitxatge estrella del PP desqualificava el ministre Sebastián afirmant que diu "subnormalitats profundes"...

—**El fitxatge, Pedro Arias, havia estat del vostre partit, al seu dia.**

—Mai. Es presentà pel nostre partit fa 25 anys, i per això dic que la renovació del PP no és per a fer festa grossa.

—**Comparat amb uns altres dirigents del PP, Núñez Feijóo sembla moderat.**

—Segons amb qui el compareu, és clar que sí, i a més resulta actual. Han escollit com a lema de campanya allò de 009 [fa referència a l'eslògan FeijOO9] tot just en el moment crític dels espies! Feijóo és més jove que Fraga, sí, però ja fou secretari general de la conselleria de Sanitat l'any 90. Des d'aleshores, que està vinculat als governs de Fraga.

—**Tourinho també fou secretari d'estat amb Felipe González...**

—Sí, però Tourinho no proclama que no té res a veure amb el seu passat. A més, Tourinho fou el secretari d'Infraestructures que dugué l'autovia a Galícia. Feijóo, a més de la conselleria de Sanitat, va dirigir Correus, l'Insalud amb el ministre Romay Beccaría, fou vice-president amb

Fraga, el Consello de Contas va dir que adjudicava contractes irregularment... És aquest, Núñez Feijóo.

—Us heu compromès que el TGV farà cap a la Corunya abans del 31 de desembre del 2012. És possible?

—Tots i cadascun dels trams estaran licitats enguany.

—I hi arribarà el 2012?

—No tinc raons per a no creure la paraula del president del govern. En tot cas, l'AVE durà el nom d'Emilio Pérez Touriño i de José Luis Rodríguez Zapatero, com també l'autovia del Cantàbric i els ports exteriors de la Corunya i el Ferrol.

—“Cada euro més per a Catalunya és un euro menys per a Galícia”, diguéreu quan es debatia l'Estatut català.

—Sí, sí, i és cert. Sentia veus que defensaven entusiàsticament la posició del govern de la Generalitat. Em semblava bé que els catalans demanaren allò, independentment de la meua opinió sobre la forma de negociar-ho, però era evident que la fórmula per a millorar el finançament català és diametralment oposada a la gallega. Estàvem tots massa contents, i no havíem d'estar-ho. Què aconseguí el president Touriño i el conseller d'Economia? Que el model no fóra únic, com es veia venir i ja havien proposat unes altres comunitats autònomes. Dins la necessària multilateralitat, calia reconèixer les particularitats de cada autonomia. El papanatisme de lloar el model català es girava en contra dels gallecs, que tenim menys població, menys immigrants, etc. Ningú no feia aquesta reflexió. Igualment dic que es cridaner que l'AVE arribara catorze anys més tard a Barcelona que no a Sevilla. És una cosa rara...

—Fou Felipe González, qui prioritza la connexió amb Sevilla.

—16 anys em sembla una mica massa.

—Ha arribat a Valladolid però no a València, també.

—Em sembla igual d'estrany. València és un altre pol de desenvolupament. I nosaltres tenim un déficit d'infraestructures que l'estat va saldant a poc a poc.

—Si us quedeu amb els mateixos diputats i el BNG creix allò que pot perdre el PP, la nit electoral serà trista?

—[Silenci] No... La veritat és que no. La feina és apostar pel canvi a Galícia. S'ha fet molt bé els primers quatre anys i la nit de l'1 de març serà agradable.

EL TEMPS

Becerreá és el nucli de població més important de la serra d'Anceres, un lloc idil·lic on es destaquen les pallozas, construccions d'origen celta.

Galícia en miniatura

En plena muntanya de Lugo, a la incomparable comarca d'Anceres, hi ha Becerreá. Als darrers comicis gallecs, aquest ‘concello’ de 3.300 habitants va calcar els resultats definitius. Ens hi endinsem a fi de saber què en pensa la Galícia rural, del govern bipartit.

“**P**orta dos Anceres”, llegim en accedir al nucli urbà de Becerreá. Ben bé podrien haver substituït “dos Anceres” per “do paraíso”, que això és, en realitat, aquesta accidentada serra. Una autèntica meravella de la natura, un regal per a tots els sentits. Un indret mític, habitat des d'èpoques immemorials per gent de bona fusta, capaços de viure aïllats de la civilització, sovint a causa de les dures condicions meteorològiques i en alguns casos, fins i tot, al costat del ramat. A les *pallozas*, edificacions celtes amb un interior que no deixa indiferent, humans i vaques sempre han bescanviat caliu.

Fins els anys 80 la llum no arribà a la frontera que comparteixen el nord-oest del Bierzo i l'est de Lugo, massa tard

per a evitar la despoblació que ja patia la zona. Molts van emigrar a Catalunya.

El rastre humà s'hi ha anat perdent a la mateixa velocitat que ha deixat de sentir-s'hi el cant del gall fer. Diuen que un dels últims que van permetre de caçar va adjudicar-se'l Manuel Fraga. Avui miren de repoblar la serra amb óssos i llops, tot aprofitant que Anceres va salvar-se dels incendis del 2006 i que conserva una flora exquisida: teixos, roures, castanyers, bedolls, grèvol... Un paradís, vaja.

El nucli urbà de Becerreá, “porta dos Anceres”, desdiu completament de la sublimitat que hi ha uns quilòmetres més enllà. Els seus dispersos 3.300 habitants l'han convertida en capital de comarca –integrada, també, per Pedrafita do Cebreiro, As Nogais i Cervantes–, però